

**AUTORSKÉ PRÁVA NA HRY SÚ VYHRADENÉ. ŽIADEN TEXT NESMIE BYŤ
POUŽITÝ NA ĎALŠIE ŠÍRENIE BEZ PREDCHÁDZAJÚCEHO PÍSOMNÉHO
SÚHLASU AUTORA.**

All right reserved.

*Vynechali sme niektoré strany a v prípade, že chcete s textom pracovať a ďalej ho šíriť,
ozvite sa nám, prosím mailom: tichoaspol@gmail.com. Ďakujeme za pochopenie.*

Viki Janoušková - Miloš Janoušek

Gravitačný kolaps

Human sci-fi

Osoby:

Alica (staršia)

Patrik

Marek

Veliteľka (mladšia ako Alica)

1. OBRAZ

(v diaľke siréna sanitky, približuje sa, rázny stoptime úplne blízko)

*(prázdna scéna, len porozhadzované knihy a papiere. postupne môžu pribúdať objekty
podľa deja, ako keď sa v hlave zjavujú spomienky)*

*(Alica sedí na zemi a pije kávu, sedí bez pohnutia, ide z nej však panika, hľadá slová, no
akoby jej to nešlo. Nakoniec z nej vyjde hlas, no zajakáva sa.)*

Alica takí prapodivní prapodivní prapodivní pútnici
 po tomto svete sme

 nepýtali sme sa sem - ani tam ani nikam
 a nepýtame sa potom ani preč

a predsaááá

(Motá sa v čomsi dookola, potom vstane, začne chodiť a parodovať sa, zatáča ako Chaplin,

Sadne si. Začne sa pravidelným poklepkávaním na kľúčne kosti upokojuvať.

- Ozve sa hlas. - *Alica a Hlas Alice sú však vždy v kontraste.)*

Hlas Alice *(počujeme jej myšlienky len vo zvuku, Alica si ich môže konaním komentovať, zapchávať uši, čokoľvek)*

Február 2023 – áno, to je tá sekunda, tá hodina... keď sa to stalo... môj koniec sveta... - Ešte raz si to prehraj!

(Alica si zapcháva uši a krúti hlavou)

Okej, okej, upokoj sa...! – Odložíme to...

(skúsi inak)

Niektu vo mne mi hneď na začiatku dal úlohu, ktorá sa nedala splniť.
Aspoň doteraz teda nie....!

Alica Ale - ale to bolo vždy tak. Niektu vo mne si niečo vymyslel... -
Hlas Alice Väčšinou som však do toho cieľa nakoniec doklopýtala... nie?

A paradoxne, to nezmyselné zadanie bolo niťou,
Ktorá ma držala pri zdravom rozume.

Alica Teraz však je to iné!
Ide o život.

Tvoj. Náš.
A láska k tebe, kukučka moja,

mi nedovoľovala vysloviť
že – vlastne ide o život...-

Hlas Alice aj môj.

Alica Videla som odchádzať blízkych
Mojich stvoriteľov
Tvojich stvoriteľov

Ale až pri tvojej smrti
Som pocítila aj svoju.
A teraz mám vraj napísať

o čom to celé bolo -
teda JE.
Teda – ti poviem - sranda zadanie.

Alica

bože, vraj držala pri zdravom rozume...!

som blízko nevrátiť sa
k synovi

a do toho sveta!!!

(siréna sanitky zosilnie)

Hlas Alice Okej..., nie prítomnosť, nie budúcnosť, tak inak...
Ten príbeh začal dlhšie pred týmto... - koncom... -

Alica *(schúli sa do seba, krúti hlavou, ide si ju odšróbovať...)*
(k divákovi, akoby chcela ujsť)

prosím vás
ktorým smerom je večnosť?!

(siréna sanitky stopne)

Hlas Alice Február 2020 – teda tri roky pred koncom sveta – ako si videla svoje ja
tak povedzme o desať rokov...? Pamätáš...?

Alica dobre, dobre, dobre - začala som pociťovať starobu – asi to je staroba,
keď máš problém s nádejou - už predtým. – A?

Hlas Alice *(svetlo sa zužuje len na ňu)*

Teraz September 2020 – niečo viac ako dva roky pred koncom sveta -
korona

Alica (*nezaujato*)

Každý impulz okrem môjho ticha mi trhá bubienky.
to ticho je plynulé ako keď počítaš pred zaspaním.

Zle znášam aj konflikt cez telefón.

A tak neverím, že to, čo zostane po tomto hlučnom tichu pandémie
budeme my a napriek tomu – ideme ďalej...

(hodí čo má po ruke o zem)

Hlas Alice

Samota... – Okej...

- dokonči –

neverím, že to, čo zostane po tomto hlučnom tichu pandémie
budeme my a napriek tomu –

Alica

Dobre, dobre, už vtedy narastala panika... –

Hlas Alice

dokonči...!

...narastala panika - z čoho? - konca...

(ozve sa bohvie odkiaľ v telefóne)

(svetlo ide do tmy)

Alica

Mentálny lockdown

rozpadajú sa vzorce bežného denného rytmu a činností...

Keď si pijem svoju rannú kávu

Už to nie je príprava na deň

Ale vyvrcholenie dňa

Alica (*zvláštne sa zachichoce*)

- a potom príde ktosi a povie, že pandémie vlastne vôbec nie je
ani nebola... chichi

čo sa to s nami udialo...?!

vtedy mi nikto blízky nezomrel

ale okolo mňa bolo smrti do čierne... – a samoty
- bola to však len malá absurdná *PREDOHRA*...
či čo...!

(prudko svetlo - už Alicu vidíme, je v čiernom)

Hlas Alice A potom aj ten život skončil.
Prišiel koniec sveta.

Alica *(šepká, začne si klepkat' upokojujúci rytmus)*

tvoja smrť ako smršť
vtrhla k nám po raňajkách
a behom par minút
rozmetala náš svet a obrala ma
o všetko

úzkosť strach
z tej arogantnej agresivity
mi nedovoľuje
dýchať

neviem kto som
zrútila som sa do seba

v tej
čiernej
diere
našej
lásky

nevidím nepočujem necítim
jediné čo mi v hlave duní

kde si kde si kde si?!

(nahlas dýcha a počíta)

...tritisíc šesťsto sekúnd – kde si? 3601, 3602... – kde si? - osemdesiat
šesťtisíc štyristo sekúnd...!

Hlas Alice (*Alica na hlas teraz vôbec nereaguje*)

Odmietla priznať si, hoci len sama pred sebou, že je v prdeli.
V tej najčernejšej.

Ale hoci v tej tme nevidela, necítila, nerozumela hlasom ani tónom,
ktoré kedysi volala hudbou, niekto jej vkladal do hlavy myšlienky ako
kukučie vajíčka...

Vlastne nemalo to tvar myšlienky a už vôbec nie tvar hlavy, ale prežila
s tými nevlastným vajíčkami tritisíc šesťsto sekúnd, blížilo sa to

(*Alica s ňou šepká*)

osemdesiat šesťtisíc štyristo sekundám, dvom miliónom päťsto
deväťdesiatdva tisíc sekundám...

A stále nevedela, ako to, že žije, kde je, kto ju riadi, a čo ju to tlačí na
hrudi uprostred toho, čo kedysi vnímala ako seba.

...tritisíc šesťsto sekúnd, 3601, 3602... osemdesiat šesťtisíc štyristo
sekúnd...!

Alica (*pozrie sa do zrkadla*)

uviazla som v tej jednej sekunde – sekunda 0
celý život uviazol v tej jednej jedinej sekunde
pamäť dozadu sčernela
a dopredu predvídam zas len tmu

vymazaný harddisk

bojím sa sústrediť
aby som neporušila kontakt
s tebou

Hlas Alice A tu vonku ubehol - už polrok...!

(*mimochodom k Alici*)

Alica, dievčatko moje, čítať... počúvať hudbu... – čokoľvek!
OK, tak choď umývať riad...!

(*do tmy*)

2. OBRAZ

(ozve sa hlas - že by najprv Alicin? - potom sa vyl'ne na obrazovke Veliteľka, diktuje hlásenie)

Veliteľka Dlhotrvalý pobyt relatívne malej skupinky ľudí v jednom priestore a každodenná rutina začínali prinášať problémy. Na Zemi alebo na mori by sme to nazvali ponorkovou chorobou. Skrytá agresivita začínala prebublávať na povrch rovnako nezadržateľne a rovnako nepríjemne aj tu. Hádky začínali byť na dennom poriadku, sebe menšia maličkosť sa stávala rozbuškou nekontrolovateľného výbuchu.

3. OBRAZ

(Vyl'ne sa Patrik, stojí niekde vyššie, tak aby mohol pozeráť dole, je po členky vo vode, diktuje si na záznamník v hodinkách)

Patrik Čierna ako smola, nepriehľadná, olejovitá... Dokonale zodpovedá svojmu pomenovaniu. Vlastne už ani neviem, kto túto kvapalinu nazval vodou... Jej fyzikálne ani chemické vlastnosti tomuto pojmu vôbec nezodpovedajú... Zato prívlastok „čierna“ ju vystihuje dokonale. Nielen farbu, ale aj temný pocit, ktorý z nej máte... – Marek! Áno, on ju tak nazval – čudný patrón...!

Marek *(nečakane sa mu ozve za chrbtom)* Do jamy musíš vchádzať pomaly, vždy hrozí nebezpečenstvo pokĺznutia *(zasmeje sa)* je to mazľavé...
Keď som to skúšal po prvýkrát, pozeral som sa pod nohy, kam kráčam. Nohy v bielom skafandri mizli v čiernej hmote, akoby mi ich ktosi postupne odrezával od tela. Najprv kolená, potom stehná, pás...

Patrik Prepáč, Marek... Nechcel som sa ťa dotknúť... -

Marek *(nereaguje naňho)* Najhoršie je, keď olejovitá tekutina siaha po bradu. Vtedy je rozhodovanie najťažšie. Stále sa nevieš odhodlať ponoriť pod hladinu celý. Nahováraš si, že kým máš hlavu nad hladinou, môžeš ešte dýchať. Potom už nie. Je to samozrejme nezmysel, pretože hlavu máš v kukle skafandra a

prístroje vháňajú dýchaciu zmes plynov automaticky, bez najmenšieho zaváhania. Ale to nie je o logike, to všetko len ilustruje iracionálny strach, aký Čierna voda vzbudzuje.

– Neskúsiš...?

Patrik Počkaj, ty si tam už bol viackrát...? –

Marek *(zvláštne sa zasmieje a odíde)*

Patrik Obdiv, Marek.

4. OBRAZ

Veliteľka *(na obrazovke – hlásenie)*

Nečakaný objav sa v tejto situácii ponorkovej choroby stal darom z nebies.

Znovu bolo o čom hovoriť. Objav aspoň na chvíľu rozptýlil napätie medzi nami a umožnil zamerať našu pozornosť iným smerom.

(Ostatní sa zjavia niekde tak, aby mohli pozerat' dole. Všetci v rozvernej nálade)

Patrik Už ani neviem, kto prišiel s názvom Čierna voda.

Marek Možno ho ani nikto nevymyslel. Možno sa zjavil len tak z ničoho nič, sám od seba -

Patrik - tak ako sa medzi ľuďmi zjavujú rozprávky?

Veliteľka *(v reáli - so smiechom)* Ako strašidelné príbehy?

Marek Alebo urban legends...! –

Veliteľka *(stále s úsmevom)* Mestské? Skôr vesmírne legendy, nie?

Patrik Nie, Marek, už sa z toho nevyvlečieš, ty, keď si vyšiel z vody, si slávnostne a dramaticky povedal: „Čierna voda...!“ a nechal si nás roztrasených stáť na brehu...

Veliteľka Áno, bol to Marek, kto sa ako prvý rozhodol, že preskúma jazero. Istený lanom pomaly postupoval do priehlbiny. Tesne pred ponorením akoby na chvíľu zaváhal, potom sa odhodlane ponoril pod hladinu. Stratil sa z dohľadu, lano sa lenivo odvíjalo a mizlo v hĺbke. Len jeho vlnenie prezrádzalo, kde sa Marek pohybuje pod hladinou.

Po chvíli si sa opäť zjavil. Rovnako ako si vošiel, tak isto pomaly a opatrne si vyšiel na breh.

„Tak ako?“ opýtala som sa netrpezlivo. „Mal si komunikovať vysielačkou. Už som mala obavy...“

Mlčal si záhadne a potom pomaly akoby neprítomne si povedal:

„Čierna voda.“

„Dúfam, že toto nemám považovať za hlásenie,“ snažila som sa to nadľahčiť...

Patrik Pomyslel som si, no áno, náš záhadný Marek...! Už mu švihlo asi definitívne...!

(zasmieja sa)

Marek Bolo to zvláštne. *Veľmi* zvláštne.

Patrik Rovnako neprítomne si pozrel na veliteľku a dodal niečo, čomu sme vtedy úplne nerozumeli : „A vysielačka nefungovala... Tam je ale úplne zbytočná...“

Veliteľka Tak. A zdá sa, že naša prvá vesmírna legenda je na svete...!

Marek Srandičky...

Neviem, prečo vy, ale viete prečo som sa na túto misiu prihlásil ja...? –

(s úškrnom) Misiu s veeeľmi neistým návratom...-

(odhodlá sa)

Vstal som, umyl som sa, obliekol a v duchu, medzi dvomi hltmi

kávy zajedanej obloženou žemľou, som si dával dokopy denný program:

„Pozor, toto je dôležité!

Tomuto nevenovať viac ako 10 minút!

S týmto klientom nehovoriť o politike!

A s týmto klientom nehovoriť *vôbec*, všetko len na papieri a každý dohodnutý termín si nechať potvrdiť...!“

A tak ďalej a tak...

Vtedy sa to stalo. Práve som chcel položiť nedopitú šálku na stôl, keď som pocítil, akoby sa zastavil čas. Zastavil sa čas? No asi to neviem vyjadriť

presnejšie. Dokonca neviem ani povedať, ako som *to* zistil, keď všetky veci

boli na svojich obvyklých miestach a v mojom zornom poli sa nič

nepohybovalo. Bol to asi len pocit – ten však bol mimoriadne intenzívny. Bolo

to, ako keby sa na zlomok sekundy všetko okolo mňa zastavilo, len atómy

a molekuly, z ktorých pozostávalo moje telo, akoby zotrvačne bežali ďalej
a celé moje vnútro sa točilo okolo akejsi imaginárnej osi. Ako z diaľky som
videl, že šálka mi vyklzla z prstov a zvyšok čiernej kávy sa preliadol cez okraj,
ten pohyb však zmrzol.
Šálka nedopadla na zem, zvuk sa vyparil do ticha, čierne kvapky zostali visieť
vo vzduchu... –

5. OBRAZ

Hlas Alice Október 2024 - správa z čiernej diery.

...tritisíc šesťsto sekúnd, osemdesiat šesťtisíc štyristo sekúnd, blíži sa to...!
blíži sa to - dvom miliónom päťsto deväťdesiatdva tisíc sekundám... - a je to tu
– počuješ...? – trištvrté roka!

Alica (*v úzkom kuželi svetla, ako v čiernej diere*)
 (*prehadzuje papiere a knihy*)
 (*rýchlo a nástojčivo šepká*)

Kde si kde si kde si?!!!
bojím sa sústrediť
aby som neporušila kontakt
s tebou

Hlas Alice (*ironizuje, možno si lúska do rytmu*)
 kde asi kde asi... hmm...
 kde asi
 na obláčiku... hmm...
 sedí si

(*Alica nereaguje*)

Alice tvoja láska vyskakuje na mňa

z mrazničky skriniek šuplíkov

hovädzie mandle višne v čokoláde losos
čo si si pripravil pre mňa

dusím sa
no mňa trápi, že ti nemám ako poďakovať!

Hlas Alice *(ironicky si lúska)*

d'akuj d'akuj... hmm...

Alica od bolesti to nejde ani dýchať...
a mňa šokuje
že spojenie je prerušené...!!!

(k divákovi – gesto: šibe mi)

Hlas Alice *(zvláštny smiešok, luskne, akoby vypla hudbu)*

Až teraz cítim, ako každý pór bunka
Rátala so spojením s tou jeho
A teraz odpojená vo vzduchoprázdne

A bez signálu! –

Alica - Keď si to pripustím
Zomriem

(spomali a začnú jej tiecť slzy)

Hlas Alice aspoň popisovať
kým neporozumie...

(kužel' svetla – zozadu, v kontre)

Alica zrazu sa objavila v miestnosti Pieta
bolesť zo mňa vstupovala do nej
a jej do mňa

pevnosť pravej ruky držiacej dôvod svojej bolesti
v kontraste so šílenou bezmocnosťou tej ľavej
- a ten postoj nôh ktoré museli ustáť obidvoje

musela som sa odvrátiť

a tam na stene kresba – hnedá hrudka
madona podobná soche

v lone madony žiariaca škvrna svetla
namiesto – dieťať a...!

začiatok...!

Hlas Alice *(s láskou)*

pretnutie ich vesmírov zabalilo ich
do jednej duše
v dvoch telách

a keď sa teraz odtrhol
zanechal krvavé franforce

bývalého krásna
ktoré nejde umyť

Alica aspoň popisovať
kým neporozumiem

Hlas Alice Chod' poumývať riad... -

Alica *(poslúchne, tma)*

6. OBRAZ

(Patrik v svetle, ale sú tam aj Viola a Marek, akoby sa modlili... že by plačky...?)

Patrik Vznášal som sa v čiernej ničote, telo nemalo žiadnu váhu. Splýval som nad
dnom, ktoré akoby sa stratilo v neznáme; akoby bolo nekonečne vzdialené...-

Veliteľka Nahrávaj si to...

Patrik ...- rovnako ako naša Zem.

Vlastne ani neviem, čo ma k tomu viedlo prihlásiť sa na misiu. Teda, myslím tým skutočný dôvod, motiváciu. Samozrejme, že v tom určite boli aj nejaké ambície... Lenže dnes, s odstupom času, považujem slová ako ambície, motivácia, oltár vedy a im podobné, len za kecy. Prázdne frázy. Floskule. Skutočný dôvod bol asi niekde inde.

Marek To asi my všetci máme tak...

Patrik Asi v tom boli problémy vo vzťahu s Ester... –

Alica Ester?!

Patrik *(stihne)* Každopádne - Stalo sa to pri mojej tretej návšteve čiernej vody.

Marek Mne hneď pri druhej...

Veliteľka Nič si nepovedal... Ty si ale čudný patrón-- _!

Patrik Vznášal som sa v čiernej temnote a vychutnával dôverne známy pocit neuveriteľne príjemného bezvážia, keď som si uvedomil ešte čosi ďalšie. Aj napriek tomu, že na sebe som mal dokonale nepriedyšnú kombinézu skafandru, cítil som, akoby ma niečo vysávalo. Nebol to prúd okolitej vody, nebol to pohyb prostredia, nebolo to nič, čo by menilo moju polohu voči okoliu. Bolo to niečo, čo je slovami ťažko opísateľné. Ako keby som bol vo veľkej výveve, ktorá pomaly, nenásilne vysáva čosi z môjho vnútra. Nebol to ale nepríjemný pocit podtlaku, vákuovej pumpy, bolo to skôr akoby niečo v mojom tele poslúchlo neviditeľný príkaz a dralo sa von.

To *niečo* vychádzalo z buniek, ciev, orgánov, nedočkavo prechádzalo ich membránami a unikalo cez kožu smerom von. Napodiv som sa nebál.

Marek Fakt? Zvláštne...!

Patrik Aj keď som prežíval čosi neobvyklé, nemal som nepríjemný pocit, nedesili ma tajomné pochody v mojom vlastnom tele. Skôr naopak – namiesto strachu sa vo mne začala rozprestierať bezmedzná dôvera, namiesto úzkosti neskonalé uľahčenie.

Keď som vyšiel z jazera, cítil som akýsi ľahší.

Marek Fakt...?! Nerozumiem...-

(Odpojí sa od nich)

Patrik Akoby zo mňa niečo spadlo, akoby som sa zbavil letitého bremena. –
Marek...?

(Pohne sa za Marekom.)

Veliteľka Tajnostkári...!!! –
Ja stále neviem, prečo som sa sem prihlásila...

Patrik A bola si už v Čiernej vode, veliteľka...?

Veliteľka Nieкто vás tu musí aj strážiť... *(zvláštny smiešok)*

7. OBRAZ

(že by Veliteľka počula Alicin hlas...?)

(jeden obraz v stoptime? alebo len Patrik a Marek nevedia, čo sa deje?)

Hlas Alice „... Ako keby som bol vo veľkej výveve, ktorá pomaly, nenásilne
vysáva čosi z môjho vnútra.

Alica A problémy vo vzťahu s Ester...?! – To sú čo za texty??? – Prečo
Ester...?

Hlas Alice - Alica si počas ich života zvykla, že jeho tvorba nebola o ich živote...
a o nej... a ich lásku to neprehlušilo... - ale teraz...

Alica – to bolí.

Hlas Alice Počúvaj čo hovorí, dievča...!

Alica *(krúti hlavou)*
odišiel si na večnosť - vraj
blbosť!

večnosť sme predsa žili
MY
tu
spolu
doteraz!!!

a odteraz – čo?!
vrátiť sa k JA?

nezmysel!

8. OBRAZ

Veliteľka *(nechápavo)* ...nezmysel...?!

Patrik Deje sa niečo, veliteľka? – Haló...!

Veliteľka Neviem.

Čo sa v nej naozaj stalo? Keď si bol v Čiernej vode tretíkrát...

(zvuk vody...- alebo voda?)

Patrik Čupím na brehu jazera a pozerám do tej nehybnej čierňavy. -

Ponáram sa ako obvykle, tentoraz už bez akéhokoľvek zaváhania a splývam v dôverne známej nepriesvitnej temnote. Jej nehybnosť ma uspáva.

Možno to bol naozaj sen, ale v ňom som zrazu pocítil, že klesám; akoby ma vodný prúd vťahoval do tunela. Pokúšam sa pohnúť rukami, odraziť sa, vyplávať k hladine, ale bez úspechu. Hrabem rukami a nohami, metám sa v olejovitej tekutine, ale aj bez vizuálnej kontroly som si istý, že nestúpam, ale klesám. Ku dnu alebo možno k nekonečnej prázdnote, ktorá sa rozprestiera niekde v hĺbke podo mnou.

Pád sa zdal byť nekonečný. Odovzdal som sa osudu, zatvoril som oči a prestal sa brániť...

(zmlkne)

Veliteľka *(s úsmevom)*

Prejsť celý vesmír a nakoniec sa utopiť v čiernom blate je naozaj hlúpe.

Patrik *(po chvíli)*

Keď som ich opäť otvoril, prekvapilo ma prítmие, zdalo sa mi, že stojím v akejsi miestnosti, za oknami noc, len striedmo presvetlená mihotavými hviezdami a bledým žiarivým mesiacom. Odlesky jeho svitu tancovali na kovových súčiastkach môjho oblečenia, odrážali sa od lesklého povrchu prilby. V prvej chvíli som sa neodvažoval ani len pohnúť.

(s hanblivým úsmevom)

Stáť v skafandri uprostred izby plnej nábytku sa mi zdalo byť prinajmenšom nevhodné. Radšej som teda len postával na mieste a opatrne sa rozhliadal okolo seba.

Keď sa moje oči prispôsobili prítmniu, bol som v izbe, čosi mi pripomenula. Niečo dôverne známe. Niečo, čoho som kedysi bol súčasťou. Kedysi veľmi, veľmi dávno...

(svetlo objavi postel', niekto tam leží)

Opatrne som sa posúval priestorom. Cez pootvorené dvere som videl do ďalšej izby. A v nej postel'. Priblížil som sa až takmer na dosah ruky.

Veliteľka Na niekoho sa tá žena v posteli podobala... Neuveriteľne sa podobala na – áno
-na Alicu...!

Patrik Alica? Nie. Ester.

„Môžem sa ťa dotknúť. Chcem sa ťa dotknúť... Hrubá rukavica sa vznáša nad
tvojou hlavou, takmer sa ťa dotýka...“

Alica + Velitel'ka

Je tu niekto?

Patrik Meravo stojím, bojím sa čo i len pohnúť. Aj keď som si istý, že v tme ma nemôže vidieť, prisahal by som, že sa pozerá priamo na mňa. Že jej pohľad preniká cez opalizujúci priezor prilby, vpája sa do mojej tváre.

Alica + Velitel'ka

Je tu niekto?

Patrik I keď mi je jasné, že to všetko je len sen, a že to, čo robím, je hlúposť, zadržím dych. Ešte chvíľu sa pokúša udržať oči otvorené...

(vyfúkne si)

...potom ju však spánok premohol a znovu zaspala. Dýchala zhlboka a pokojne, presne tak, ako som si ju kedysi pamätal...

(*dlho mlčí*)

Stál som tam, v tmavom rohu izby a cítil som sa... - celkom zbytočný...

(znervóznie)

Prebral som sa uprostred tekutej čierňavy... K svetelnej signalizácii sa pridružila aj zvuková, dôrazne ma upozorňovali na klesajúce množstvo plynu v kyslíkovej nádrži. Vyhrabal som sa z jazera a ponáhlal sa k základni. Každú chvíľu som kontroloval zostávajúce zásoby kyslíka... -

Veliteľka Ľahkomyselnosť sa na cudzej planéte nevypláca, za neopatrnosť sa zvykne platiť vysoká cena...

9. OBRAZ

(Veliteľka zrejme opäť začuje Alicin hlas)

Hlas Alice *(číta)*
„...hrabem rukami a nohami, aj bez vizuálnej kontroly som si istý, že nestúpam, ale klesám... ku dnu alebo možno k nekonečnej prázdnote v hĺbke podo mnou...“

Alica kolíše sa vesmír
 prepadáva zem

 že si bol mojím slnkom, som vedela už dávno
 no nemalo mi ako napadnúť -

 že si bol aj zemou po ktorej chodím

Veliteľka zostali sme tak mladi, že sme ani nepomysleli, že niekto z nás môže odísť... ?
 alebo len ja som bola taká...-

(natiahne ruku, akoby hľadala pôvod hlasu)

Alica + Veliteľka Naivná!

10. OBRAZ

Patrik *(je v predchádzajúcej situácii)*

Patrik Veliteľka...?

(Marek prudko vojde)

Marek...?

Marek

(hneď spustí)

Potom sa všetko opäť dalo do pohybu. Šálka dopadla na stôl, s ohlušujúcim rinčaním sa rozbila na malé kúsky a čierny prívál kávy sa vpil do bieleho obrusu.

Od tej chvíle bolo všetko zlé.

Vyšiel som z domu a napriek predpovedi počasia, ktorá sľubovala teplý slnečný deň, sa mi nad hlavou rozprestierala tmavá, zamračená obloha.

Na autobus som dobehol v poslednej chvíli, no previezol som sa.

Zamračený klient ma už čakal. Významne pozrel na môj oblek, bolo jasné, a že z rokovania nebude nič.

Ak som mal pocit, že je to len záležitosťou tohto jediného dňa, noc a ďalšie ráno ma vyviedli z omylu. Po niekoľkých týždňoch som začal pochybovať o svojom zdravom rozume.

Zahĺbil som sa do lekárskeho kníh. Časom som usúdil, že lekárske knihy sú príliš odborné a zastaralé a začal som pátrať po internete.

(pokojnejšie)

A potom –

Informácie na stránke boli viac ako lakonické a každé nové hľadanie ma vždy vrátilo k odkazu

„Viac sa dozviete v rámci osobnej konzultácie v laboratóriách spoločnosti...“

(pozrie na Patrika, Patrik sa „chytí“)

Patrik

(ako postava)

Ďalej!

(starý stôl zahádzaný stohmi spisov a za ním sedí muž v bielom plášti a s vreckovými hodinkami v ruke).

Patrik

Idete presne, v záležitostiach, ako je táto, je presnosť nesmierne dôležitá. Sadnite si. –

(odmlčia sa)

Doktor Reisenbach.

Marek Teší ma. Ja som...“

Patrik *(zašermuje rukami)*

 Nie, nie, len žiadne mená. Meno nie je dôležité – dôležitý je len skutok...“

(ticho)

Marek Chcete vedieť, aké mám problémy?

Patrik Ani nie. Váš prípad je dosť jasný. Príznaky ste mi popísal už v dotazníku. Teraz ide len o to, ako vám pomôcť...

(vstane, poodíde a zahľadá sa do diaľky)

 V podstate sú dve možnosti. Jedna je medikamentózna cesta, obvykle to pomáha, treba si však uvedomiť, že je to len symptomatická liečba. Upokojuje, ale problém nerieši. Alebo...-

(odmlčí sa)

Marek Alebo...?

Patrik Alebo riešiť problém možno menej tradičným spôsobom, ale zato kauzálné. To znamená riešiť príčinu.

Marek Nepovedali ste mi, v čom spočíva moja choroba, ani ako ju chcete -

Patrik Viete, čo je know-how?

 A čo sa týka vašej prvej otázky – nehovoril by som o diagnóze, ani o chorobe. Nazvime to povedzme len akýmsi nesúlalom, ktorý má svoju odozvu, svoje prejavy.

Marek Čoho? Teda - nesúlal medzi čím a čím?

Patrik Nuž, nesúlal *an sich*... – nesúlal ako taký.

Marek *(rozosmeje sa)* Hm... A na základe *tohoto* sa mám rozhodnúť?

Patrik *(prisunie mu papier)*

 Berte alebo nechajte tak.

Marek Podpísal som.

 Na zlomok sekundy akoby som opäť zaregistroval to známe zastavenie času. Bol to však len prchavý okamih, možno sa mi to len zazdalo.

Patrik Všetko v poriadku?

Marek Zdá sa, že... -

Patrik Odteraz budete mať už len samé pekné dni.
Marek Od toho okamihu som sa cítil ako maliar, ktorý má na palette namiešané
len samé svetlé farby. Nič nebolo nemožné, nič nebolo
bezvýchodiskové.... -

11. OBRAZ

(Veliteľka začuje opäť Alicu, je duchom neprítomná)

(Patrik a Marek to nepočujú)

Hlas Alice Správa z čiernej diery: milión tristo štrnásť tisíc sekúnd... - A ona si ide
stále dookola - Zobuď sa, dievča...!

(číta)

Alica „Na zlomok sekundy akoby som opäť zaregistroval to známe zastavenie
času. Bol to však len prchavý okamih, možno sa mi to len zazdalo...“

(lúskanie)

všetko sa rozpadlo
nevidím nádej, zmysel

akoby sa hmota čo vidím
v jednej sekunde preorganizovala

a každý pohyb myšlienky narazí na bolesť
bojac sa pohnúť krútim sa v grotesknom víre

srdce sa snaží utiecť z toho mumraja
a už mu je jedno

či unikne do smrti

Kukučka moja, ako a kde sa rodí emócia...

Alica + Veliteľka - nadeje....?!

(z lúskania môže vzniknúť akýsi hudobný mumraj)

12. OBRAZ

- Marek To zastavenie času som znovu pocítil uprostred dôležitého rokovania, trvalo len chvíľu... Tie týždne a mesiace sa začali znova vliecť ako temný prízrak.
- Marek Doktor Reisenbach...?
- Patrik Samozrejme. Prvá aplikácia ukázala jednoznačne pozitívne výsledky, čiže cesta je správna.. *(zalúskanie)*
Verím, že odteraz sa vám bude dariť lepšie... (úsmev)
- Marek Všetko, čoho som sa dotkol, sa - obrazne povedané - menilo na zlato; nič nebolo nemožné, nič nebolo neprekonateľné. Darilo sa mi ako nikdy predtým. Bola to nádhera...
- (lúskanie sa rozbehne)*
Vzdušné zámky sa opäť rozsypali koncom leta.
Nirvána, v ktorej som existoval, trvala kratšie ako po prvýkrát. Doslova som videl, ako sa svet okolo mňa rúca, v pevných múroch mojej budúcnosti sa šíria praskliny a ja som tejto katastrofe nemohol zabrániť.
Beznádej, ktorú som práve prežíval, som mohol formulovať v stovkách jazykov, ale utrpenie by nebolo o nič menšie a budúcnosť o nič černejšia...
Nemal som už čo stratiť. A aj tých pár bezproblémových mesiacov, ktoré mi darujú, mi určite bude stáť za to.
- Patrik Áno?
- Marek Asi viete, prečo som prišiel... Znovu...
- Patrik Áno?
- Marek *(vybuchne)*
Áno! Môžete mi povedať, čo sa to deje? Čo sa deje so mnou?
- Patrik S vami? S *vami* nič. Skôr s vaším svetom...
- Marek Ako to myslíte – s mojim svetom?“
- Patrik Neviem, či to nebude na vás zložité...
- (Marek ho rukou popoháňa)*
(Patrik recituje ako rolu)

Takže... Predstavte si, že neexistuje len náš svet - svet, v ktorom práve žijeme, ale že existuje viacero „našich svetov“. Viacero kvalitatívne rôznorodých svetov. Zatiaľ ma dokážete sledovať?“

Svet, v ktorom práve teraz existujete, vás obklopuje zo všetkých strán a neustále okolo vás rotuje.

Simultánne s ním sú v pohybe aj ďalšie svety, pohybujúce sa v protismere.

Zdanlivo hermeticky uzavreté svety sa dotýkajú svojimi vonkajšími stenami a v neustálom, aj keď minimálnom dotyku krúžia okolo seba.

(Patrik za seba bezradne zodvihne ruky.)

Veliteľka Marek, toto myslíš vážne...?!

Marek Pokračuj už, Patrik...!

Patrik Ako myslíš, Marek... –

(rapká) V každom z týchto svetov sa ale nachádza úzka štrbina, akýsi otvor v čase a priestore. Nie je to problém, kým sa táto štrbina dotýka iba neporušenej steny toho iného sveta. Ten svet môže byť lepší, ale môže byť - ako už sám viete – aj horší.

Naša spoločnosť využíva fyzikálne postupy, ktoré zreparujú otvor v časopriestore a nielenže klienta ochráni pred ďalším prepadom, ale dokonca ho vrátia do kvalitatívne nového, ideálneho sveta. - Teda – väčšinou...

Marek Ako to myslíte, že väčšinou?

Patrik Nie vždy sa podarí štrbiny dostatočne sceliť, takže kanál v časopriestorovej stene ďalej zostáva. A to je zrejme aj váš prípad.

(Marek poodíde, nakoniec sa predsa spýta)

Marek Takže čo mi radíte? Mám to ešte skúsiť?

Veliteľka *(nežne)* Čo si spravil...?

Marek Skúsil som. Intervaly sa však stále skracovali...-

Poslednýkrát dvere boli roztvorené dokorán, tabuľka s názvom spoločnosti na nich chýbala. Diery po skrutkách s trčiacimi trieskami naznačovali, že niekto sa tabuľku pokúšal urýchlene vypáčiť.

„Musíte mi pomôcť“, povedal som.

Zaklapol kufrík a pokúsil sa prejsť okolo mňa. Chytil som ho za rukáv
a pritiahol ho k sebe.

Patrik Vaša budúcnosť? Tá už je mimo vás... Budete sa samočinne pohybovať medzi
svetmi a nikto to už nedokáže ovplyvniť ani zmeniť. Samozrejme, raz sa to
skončí a vy zostane definitívne v jednom svete, ale tá cesta bude ešte dlhá.
A teraz mi prepáčte, musím už ísť...

Marek – A stratil sa ako duch...

Veliteľka A ty si sedel a čakal, v ktorom svete skončíš...

(obráti sa na Mareka)

A?

(Tma.)

13. OBRAZ

*(Z tmy objaví veľmi úzky kužel svetla Alicu. Je vo svojej „čiernej diere“, nevie z nej vyjsť,
už jej je priestor úzky... zrazu stojí na hlave)*

Alica „Takže... Predstavte si, že neexistuje len náš svet - simultánne s ním sú
v pohybe aj ďalšie svety, pohybujúce sa v protismere. Zdanlivo hermeticky
uzavreté svety sa dotýkajú svojimi vonkajšími stenami a v neustálom, aj keď
minimálnom dotyku krúžia okolo seba...“ -

Hlas Alice Nefunguje to...!

Alica *(ironizuje sa)*

husto husto husto... – áno.
a nehybne nehybne nehybne - asi

(strih)

husto, až ma na srdci tlačí
nadychujem sa náložami

hnevu
na teba, láska moja

a rozmetaný zmysel našej púte... –

(svetlo objaví Veliteľku)
(Alica ju asi nevidí)

Hlas Alice Cha! - Hnev!
 - konečne sa z kolomaže vylúpla emócia

 aj keď negatívna

Alica pozerám filmy
 všetky
 – aj blbé – práve tie

 cez clonu strachu úzkosti a straty orientácie
 pokúšam sa uchopiť emóciu
 akúkoľvek...! - každá je pre mňa neznáma

 pozerám filmy – očami dieťaťa

Hlas Alice a bolesť
 ochutnávam...

 ... ústami starej ženy

Alica *(hlasu v sebe)*
 Prestaaaaň...!

Hlas Alice – čo ju má prinútiť zdvihnúť zadok... vyliezť z tejto jej čiernej diery...?
 - alebo: z tejto jej čiernej vody...?!

Alica Čušššš!!!

Hlas Alice *(s podtextom – však čuším)*
 mmm

Alica čo s tým urobíme, kukučka?
 bojím sa tešiť, kukučkááá!

Hlas Alice on ti to nebude zazlievať...

Alica *(ticho a výhražne)*
 viem a mlč!
 Však tu už človek nepočuje ani vlastný hlas...!

(strih, vracia sa k sebe)
 ha! a emócia nádeje...?!

netušila som, že sa nedá vyhrabať na povel...

ale neviem, či je – ako to povedať – či je v poriadku...
neviem ani, kde si ho mám predstaviť...!

(gestom – šibe mi, že?)

Hlas Alice *(so smiechom)*
že by na obláčiku...?

Alica *(k Hlasu – len umlčujúce gesto)*
(to ticho ju upokojí)
(tichučký spev – že by Veliteľkin?)

je v poriadku...? – čo mu bežalo hlavou, keď...-
keď...-

(nevie dopovedať)
(nadýchne sa)

prehraj si to... prehraj si, ako odchádzal...

kukučka...! to vážne si toto vedel...?!

...to *niečo* vychádzalo z buniek, ciev, orgánov, nedočkavo prechádzalo
ich membránami a unikalo cez kožu smerom von...
- zvláštne, že si sa nebál.

(strih)

nie nie nie
ešte stále sa chránim pred detailom... –!
nedovoľujem si celok priepasti...

(rezignovane)
ale každým dňom sa tá priepasť viac a viac do mňa vracia...!

nepoznávam sa
z prachu bývalého sveta v nekontrolovateľných erupciách
v bolesti rodím asi

cudzinkuuuuu...!

(ironicky sa začne biť do prs ako Tarzan)

Nenávidím svoju konzistentnosť, kukučka
Kde som stratila našu fantáziu...?!

Ako nastaviť zrkadlá
aby som ťa v tej kolízii svetov

zazrela?
Zakriviť vesmír.. ?

(rozplače sa, inak, oslobodzujúco...)
(spev do fadu)
(Alica zaspí...)

14. OBRAZ

(svetlo objavuje Patrika)

Patrik V ten deň som všetky činnosti vykonával mechanicky, bol som ako stroj.
Potom prišiel večer.
Znovu som stál na brehu jazera. Zhlboka som dýchal a naberal odvalu.
Odvahu ponoriť sa, ale aj odvalu k tomu, čo ma čaká. Krok za krokom som
vchádzal do temnoty, centimeter za centimetrom som sa vnáral do tekutej tmy.
Znovu som zažíval pocit pádu do nekonečnej hĺbky.
Čierna voda ma prenášala do obrazov mojej minulosti. Stával som vo dverách,
pozeral sa na ňu a bál som sa čo len pohnúť.
Vlastne som ani nevedel, čo by som jej povedal, ak by sa náhodou zobudila.
Zvyčajne som tam stál celú noc, mlčanlivý, bez pohnutia, až kým ma blikotavý
tanec varovných svetielok zas neodvolal späť...

(Alica ho zbadá, bojí sa pohnúť)

Aj teraz stojím uprostred izby, pootvoreným dverami nazerám do prítmnia
spálne... ležiaca nehybná ženská postava, počujem jej hlboké oddychovanie.
Zrazu akoby vycítila cudziu prítomnosť, pohne sa.
Napoly sa vztýči, opretá o lakeť sa snaží očami preniknúť cez tmú.

Alica Si to ty... - ?

Patrik Aj keď sa to zdá byť sebenezmyselnejšie, viem, že je to otázka na mňa. Že vie
o mne, a že vie, kto som.

To, že v tejto chvíli by som mal byť vzdialený milióny kilometrov, na neznámej planéte, bolo nepodstatné. V tomto okamihu nič nemá logiku, v tejto chvíli nič nie je dôležité.

Pomalými krokmi sa presúvam k posteli. V masívnom skafandri som si pripadáam nemotorný ako varan.

„Ja. Áno, ja...“

A znovu stíchneme. Obidvaja.

Mlčanie sa vznáša miestnosťou, poletuje medzi nami ako zvyšky popola...

Veliteľka „Ako si sa sem dostal?“

Patrik „To tá Čierna voda... Tunel... Pád...“

Veliteľka „Prečo si prišiel? Písala som ti, že ťa už nechcem vidieť.“

Alica Nezmysel, to – to si nemyslím... – čo sa to deje?! To tá prekliata poviedka...!

(Patrik to nepočuje...)

Patrik „Tak veľmi ma nenávidíš?“

Alica Čo to hovoríš...!

(krúti hlavou, ide si ju odšróbovať...)

Alica Tak takto budem teraz čítať všetko, čo po tebe zostalo...?! - Žiadnu licenciu ti nebudem vedieť prepáčiť...?

(k Patrikovi)

Nenávidíš? Nie. To bol hnev... spôsobil si nám veľa bolesti, keď si zomrel.

Patrik Stál som pri nej, bola na dosah ruky a predsa na míle ďaleko. Prečo som vlastne prišiel? Domnieval som sa, že moja prítomnosť niečo zmení? Že mám ešte šancu vôbec niečo zmeniť?

Alica *(akoby chcela nahradiť texty poviedky)*

aj s bolesťou z tvojej straty na hrudi

ť'a neustále
vlastne čakám
doma

(Alica sa pozbiera - začne pobiehať medzi nimi, no je ako cudzí prvok, do tohto filmu nevie vkročiť)

Patrik Obrátila sa tvárou k stene a odmlčala sa.

Alica Vystúp z tej tvojej prekliatej poviedky...! Skús počuť mňa...!

(s bolesťou, s pochopením, ale chce rýchle využiť čas, ktorý jej bol daný...)

cítim úzkosť
keď opúšťam niektoré naše spoločné zvyklosti

a napriek tomu a práve

to je zrejme asi cesta
ako si ťa ponechať

vo svojom živote

ha!, to nie je múdrosť
to je nutnosť

smutný a márný pokus
zachovať sa

pre nášho syna

Alica *(pribehne k nemu, chce zadržať túto chvíľu)*

počkaj...! kukučka, ďakujem za tých štyridsať... - nenapodobiteľných rokov...

Patrik *(nevníma Alicu)* Ustupoval som od nej, od mlčanlivej ležiacej postavy, ktorá pritlačená k chladnému múru stále viac splývala s tmou.

Alica *(cez slzy šťastia)*

osuhel'

realita stráca kontúry
po dňoch a mesiacoch
bezvýsledného snaženia
hmla mi ho zrazu

kreslí

Veliteľka *(vyloví z vody Alicin mobil)*

Patrik Rozpúšťal som sa v čiernej noci...

Alica potom mi niekto podá mobil
 „máš hovor“
 mobil tmavý a vtáhuje ma dovnútra
 „kukučka! ty si?“
 a len tiché šumenie ma budí

 do usmokleného rána
 dušičiek

Patrik Občas sa neviem dočkať večera. Hoci viem, že pokus opäť skončí
 neúspechom, chcem to aspoň skúsiť.

Alica *(odhodlane)*
 budeš pri mne
 dokonca môjho života

 my to dáme, kukučka
 len ešte neviem, ako

Patrik *(akoby precitol, prvýkrát prehovorí k Alici - zázrak)*

 nechaj telo na zemi
 vypusti hlavu mimo výbeh

 nájdi ma
 a vráť sa na zem na raňajky

Alica *(chce pokračovať v dialógu)*

 je to ako
 keď prídeš domov a nachádzaš veci
 čo ti pripomenú kde si prestal
 - a ty vieš kde pokračovať

 a potom jedného dňa nachádzaš veci
 čo ti pripomínajú že už tam nikdy pokračovať nebudeš
 - tá bezcitná to zničila

 no keď sa vrátiš do tej boľavej ničoty
 raz dvakrát nespočetnekrát

zakaždým to bolí menej
- až tam jedného dňa natrafiš na vec čo už prebolela

stred
tvojho nového ja
ukotvený v tej čiernej diere –

(Patrik je opäť postavou z poviedky)
(je to akýsi paralelný dialóg)

Alica

aj keď dlho
blúdím tvojou krajinou
ty bezcitná
- nájdem ho

Patrik - ponáram sa do temnoty.

Alica zostala som
a mám pocit
že som zlyhala

že aj keď som ťa milovala
so všetkou tvojou krehkosťou

a nikdy mi nenapadlo
že by si niečo skrýval

tvoju trinástu komnatu
som zrejme nespoznala

nikdy mi to nenapadlo
až teraz ju začínam cítiť

aj keď vôbec nemám k nej mapu

Patrik Chvíľu ma nadnáša, tá voda sa pohráva so mnou... akoby čosi zvažovala.
Akoby nad niečím úporne premýšľala.

Alica *(s láskou)*

nechápem
- a to som s tebou žila -
tú lásku a obrátky
ktoré si dýchal

a pri tom si rozdával
pokoj a esenciu
Človečenstva

snád' som ti aspoň neprekážala
keď som ťa nedokázala ušetriť

Kukučka moja

Patrik *(akoby zo šumu opäť na chvíľku chytil úryvky slov Alice)*

takí prapodivní pútnici
po tomto svete sme

nepýtali sme sa sem
a nepýtame sme sa ani preč

a predsa

Alica *(prekvapenie návratu zázraku spojenia, rýchlo)*

bol si nielen mojím slnkom, ale i zemou, po ktorej som chodila...
až toto vzduchoprázdno mi túto skutočnosť
dost' nešetrne šplechlo do očí...

(on už nečaká – zázrak už naozaj skončil)

Patrik A potom ma, tak ako vždy, voda zas neodvolateľne vyvrhne späť, na pustý
kamenistý breh.

(Patrik odíde)

Alica *(obzerá sa. je sama. stále dookola, sa vrtí - až sa z toho uvoľňujúco roztočí.)*
ako pokojne si odchádzal...

(zatočí sa jej hlava, dosť nešikovne sa natiahne v celé svojej šírke a dĺžke)
(zostáva ležať, zrazu cítime, že sa natriasa... – otočí sa – smeje sa. posadí sa.)

Správa po prechode čiernou dierou

– 2 roky po konci toho predchádzajúceho sveta:

(smerom k Veliteľke – s úsmevom)

žiarlim na tú ženu
čo s tebou žila skoro štyridsať rokov

(Veliteľka si začne pospevovať)

a ja nemôžem
som iná

bez teba

(Veliteľka odchádza.)

(Alica ju pohľadom nežne odprevadí.)

(S úsmevom si vyfúkne...)

(pozerá sa na svoje ruky)

ale - dnes si prvýkrát
použil moje
dnešné oči

(dosmeje sa)

(k divákom – pohne sa, chytí sa kríže - ako starenka)

zobud'te ma už konečne niekto...!

(pre seba. brble si)

starenka už pre slzy nevidí
musí končiť

(zvuk vynorenia sa z vody...)

(plné svetlo)

K O N I E C

(Bratislava, koncom roka 2024)

(venované nášmu synovi)